Ion Minulescu

De vorbă cu mine însumi

De vorbă cu mine însumi

Ion Minulescu

Editura Bestseller

Foto: Simonovics

bestseller

Această carte electronică, a fost publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

De vorbă cu mine însumi

Lui Tilică Ioanid

Vorbesc cu mine însumi, cum aș vorbi c-un frate
Întors rănit din lupta cu zilele de ieri,
Și parcă tot nu-mi vine să cred că n-am dreptate
—
Că El și Eu nu suntem decât același frate,
Și-aceeași rană-i doare pe ambii scutieri.

Armurile alt'dată pătate de rugină
Azi par mai sclipitoare decât oricând,
Iar spada,
Încrucișată-n luptă de-atătea ori,
E plină
De sângele netrebnic al celor ce cad prada
Aceluiași proteic și veșnic Torquemada.

Vorbesc cu mine însumi și-mi zic:
— De ce mă minți
De-atâția ani de-a rândul că tu ești cel mai mare
Din toți îmblânzitorii cohortelor barbare,
Că-n gestul tău palpită străvechile altare,
Iar vasta catedrală, zidită de părinți,
Cu-ntreaga-i melodramă de Dumnezeu și sfinți,
O poți schimba-ntr-o clipă,
De nu ți-ar fi rușine
De bărbile lor albe,
De mine
Și de tine?

Vorbesc cu mine însumi și-mi zic:
— De-atâția ani,

De când mă porți spre-același sublim necunoscut,
De ce mă minți cu-aceleași îndemnuri de temut
Și-mi profanezi credința cu-același prefăcut
Surâs —
Citit pe buze de josnici curtezani?
De ce din armonia supremelor cântări
Azi nu se mai aude decât grozavul urlet
Al celor ce se-neacă în descărcări de tunet
Departe,-n cine știe ce profunzimi de mări!...
. . . . . .
. . . . . .
Mă simt așa de singur, c-aproape-mi este frică
Să mai vorbesc cu mine,
Și-mi zic:
— Ascultă, frate,
Ascunde-ți rana,
Uită c-ai fost rănit și tu —
Tu, ce-ai strivit atâția ce nu se mai ridică —
Te scutură de greul armurii-nsângerate;
Iar celui ce te-ntreabă de-ți sunt sau nu-ți sunt frate
Răspunde-i: „Nu”.

Trec vagabonzii

lui George Arghirescu

Trec vagabonzii,
Trec stăpânii grădinilor fără stăpâni,
Trec antipozii fericirii patriarhalilor bătrâni,
Trec anonimii omenirii,
Trec corifeii poeziei și preistoricii gândirii,
Trec regii primului dezastru și-nvinșii primului regret,
Trec vagabonzii —
Parodia nedumeririi lui Hamlet.

Voi nu i-ați cunoscut nici unul,
Dar ei pe voi v-au cunoscut,
Ei — cei goniți de câinii voștri —
V-au cunoscut
Când v-au cerut
Ce nu le-ați dat,
Voi — sclavii primei rușini și-ai primului păcat...

Trec vagabonzii — însetații de cer,
De mări
Și de păduri...

Voi ce-i priviți cum trec pe-alături de voi,
Nepăsători
Și orbi,
Ca niște regi Oedipi,
Fiți mândri
Că-n negrul vostru stol de corbi
S-au coborât de unde nu știți

Și-acești câțiva răzleți vulturi...
Fiți mândri și le-ntindeți mâna,
Și dacă v-o resping scârbiți,
Voi — umiliți —
Îngenunchează ca-n fața unor atotputernici iertători,
Căci vagabonzii sunt enigma eternului „de-atâtea ori”,
Și ei de-atâtea ori vă iartă,
De câte ori îi necinstiți!...

Nocturnă (Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna!)

lui Eugen Lovinescu

Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna!
Un negru nor, ce desemna pe cer o spadă de Toledo
Mânat de vânt, s-apropia
De saltimbancul ce râdea...
Dar Regele-aștepta furtuna
Ca și Polonius, tăcut și nemișcat după perdea...

O spadă-ntinsă amenința regatul stelelor etern —
Și totuși, Regele râdea...
Râdea vois,
Deși pe cer,
Învinse, stelele piereau —
Piereau ca cei îngenuncheați
În fața celor ce nu iartă,
Ca luptătorii dezarmați,
Pe care-nvingătorii-i poartă
De-a lungul țărilor supuse
Prin sânge,
Foc
Și fier!...

— Ia seama, Sire!
Regii sunt supuși acelorași ursite,
Ca și soldații morți în lupta pentru capriciul unui Rege.
— Ia seama, Sire,

Cântărește-ți necântăritele cuvinte,
Privește-n jurul tău soldații
Ce mor
Și nu-ți pot înțelege
Nici nebunia,
Nici plăcerea...
În glasul morților învață sentința care nu te minte,
Că Regii sunt, ca și soldații, supuși acelorași ursite...
Și scrută-i, Sire, dacă vrei!...

Dar Regele privea spre ei
Nepăsător,
Privea spre stele, cum le stingea pe rând furtuna...

Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna!...

Spre soare

Plutește drept înainte, și dacă
pământul pe care-l cauți nu există
încă, fii sigur că Dumnezeu îl va
crea într-adins pentru a-ți răsplăti
îndrăzneala

Regina Izabela către Cristofor Columb

Noi vom porni-ntr-o zi de sărbătoare
Spre-naltele contururi crenelate
Din care-ntâile priviri de soare
Își varsă-n vid imensa lor cascadă
Și-n care seara-și urcă resemnarea,
Cu gestul unei păsări mari de pradă
Ce-și pregătește-n taină răzbunarea
Învinselor aripi însângerate.

Superbi, ca cei ce-nveșmântați în zale
Porneau pe drumul Sfântului Mormânt,
Noi vom porni-ntr-o zi de sărbătoare
Spre-naltele contururi feudale;
Căci drumurile noastre duc spre Soare,
Și soarele preface verbu-n cânt.
Și vom porni cu-ntreaga majestate
A celor ce, pornind de nouă ori,
Purtară prin orașe-ndepărtate,
Mai mult învinși decât învingători,
Fantasmagoricele lor armate
De cai și călăreți halucinați,
Cu flori de crin pe mantii presărate
Și vulturi albi pe scuturi încrustați.
Spre soare deci — spre soarele de vară,
Monarhul orbitorului zenit...
El ne va strânge-armata răzlețită
Și-o va-ndruma din nou spre răsărit.
El va topi păpușile de ceară
Și gestul lui de bronz va desemna
În spațiu o Golgotă prăbușită
Și magilor de mâine-o nouă stea.

Romanța soarelui

lui Mihail Sadoveanu

Răsar,
Mă-nalț,
Cobor
Și-apoi dispar,
Și-apusul meu e totuși răsărit...
Sunt vagabondul zilei de-a pururi solitar —
Portret unic și veșnic, expus în infinit.

Cu magica-mi baghetă uriașe —
Stăpâna hotărârilor eterne —
Deștept măturătorii albelor orașe
Și-adorm întârziații negrelor taverne...

Dau fluviilor grații de reptile,
Dau mărilor priviri fosforescente,
Iar munților din zare, aspecte de gorile,
Și brazilor, pe coaste, poziții indecente.

Dau fructe noi smochinilor uscați,
Dau bronzului figură omenească,
Iar Regilor —
Pe socluri de marmură-nșirați —
Poruncitoare gesturi, ca-n veci să
poruncească.

Iar când cobor,
Când calda-nfiorare
Se zbate-n cupa recelui repaos,

Azvârl sămânță nouă în vechile tipare
Și-ascult Perpetuarea cum fredonează-n haos!...

Glasul morilor

lui Grigore Tăușanu

Glasul morilor de apă,
Glasul morilor de vânt,
Glasul morilor severe care macină Romanța
Zilelor de mâine,
Glasul dătător de pâine,
Care-mbracă-n alb veșmânt
Năzuința și speranța.
Glasul morilor severe care-ngroapă
Și dezgroapă
De sub piatră-același Cânt,

Glasul morilor de apă,
Glasul morilor de vânt,
Să-l asculți de dimineață, până-n seară,
Ore-ntregi și zile-ntregi,
Să-l asculți supus ca-n clipa când vorbește inspirarea
Să-l cunoști,
Să-l înțelegi,
Să-l înveți pe dinafară
Și să-l cânți și tu cu apa,
Și să-l cânți și tu cu vântul,
Căci e glasul-n care Cântul
Plămădește-ndestularea!...

Iar când noaptea amuțește glasul morilor,
Târziu,
Când prin scocuri, nemișcată, apa doarme ca-n sicriu,
Când prin aripi vântul trece cu aceeași nepăsare
Suverană,

Ca prin pânza zdrențuită-a unei nave,
Și când piatra morii-ți pare
O pecetie domnească
Dezgropată din arhiva prăfuitelor hrisoave,
Tu să te gândești la grâul care face să-ncolțească
Iarna,
De sub piatra morii, năzuința și speranța,
Și să-ți amintești de glasul care macină Romanța
Zilelor de mâine —
Glasul dătător de pâine!

Romanța iahturilor

Iahturile albe,
Iahturile roșii,
Iahturile negre,
Iahturile celor înfrățiți cu marea,
Înfrățiți cu vântul
Și cu resemnarea —
Iahturile vieții
Ancorară-n port
Dimineața-n clipa când cântau cocoșii.

Iahturile albe ancorară-n dreapta,
Iahturile roșii ancorară-n stânga,
Iahturile negre ancorară-n mijloc.

Iahturile albe aduceau cu ele
Cântece și-ovații,
Marșuri triumfale,
Pilde de-ndrăzneală și de vitejie,
Toată chintesența unei generații,
Tot ce cântă glonțul,
Tot ce scrie spada —
Clipa ce-nfrățește
Sângele cu ploaia,
Rana cu zăpada.
Iahturile roșii aduceau cu ele
Vaiete și lacrimi,
Flamuri sfâșiate,
Scuturi găurite,
Săbii ruginite
Și armuri pătate
De noroi și sânge,
Și figuri schiloade,
Mute
Și-ncruntate —

Mute ca sentința luptelor pierdute,
Triste ca fantoma gloriei defuncte.
Iahturile negre aduceau cu ele
Liniștea deplină,
Miros de tămâie,
De făclii de ceară
Și de flori funebre,
Pe catarguri două flamuri lungi de doliu
Și pe bord stigmatul stinsului orgoliu.

Dar după trei zile
Și după trei nopți,
După trei apusuri
Și trei răsărituri
Iahturile negre morții-și debarcară;
Pe când cele albe
Și cu cele roșii
Ancorele grele greu le ridicară
Și din port plecară
Dimineața-n clipa când cântau cocoșii.
Încotro?
Spre care țărmuri depărtate?
Încotro?
Spre care zări însângerate?...
Încotro?
Spre care lupte-apropiate?...
Unele spre dreapta,
Altele spre stânga,
Iahturile vieții iarăși au pornit...

Dar în largul mării
Iahturile albe
Și cu cele roșii,
Iahturile celor înfrățiți cu marea,
Înfrățiți cu vântul
Și cu resemnarea —
Iahturile vieții

Naufragiară
Dimineața-n clipa când cântau cocoșii!...

Romanța nordică

lui Mihail Samarineanu

În portul blond al unei mări din Nord,
Au debarcat corsarii bruni din Sud.
Și-n portul blond al unei mări din Nord,
Greoaiele otgoane se aud
Cântând barbar, cântând în dezacord
Cu albatroșii tristului fiord.
În portul blond bătrânii mateloți
Privesc tăcuți la noii debarcați,
Și-n portul blond bătrânii mateloți
Par niște blonzi copii, înfiorați
De cântecele brunilor piloți,
Încremeniți cu mâinile pe roți.

Artiști pribegi și oaspeți nepoftiți,
Bătuți de vânt și-adesea de noroc,
Artiști pribegi și oaspeți nepoftiți,
Corsarii bruni repetă-același joc,
Și-n porturile blonde-abia sosiți,
Pornesc din nou și-n veci netălmăciți.

Și-n timp ce-albastrul mării uniform
Le-adoarme-n cânt tristețile de ieri,
Și-n timp ce-albastrul mării uniform
Deșteaptă-n ei eterne primăveri,
În portul blond, ca-ntr-un ghețar enorm,
Autohtonii tremură... și-adorm!...

Prin gările cu firme-albastre

lui Emil Gârleanu

Tristețea trenului ce pleacă
Noi n-am trăit-o niciodată,
Căci — călători ades cu trenul
În clipa când plecăm din gară,
Noi stăm pe loc —
Doar trenul pleacă!...
Doar trenul pleacă,
Trenul singur
Ne poartă nerăbdarea mută,
Bagajul visurilor noastre
Și setea noilor senzații,
Pe infinite paralele,
De-a lungul verzilor plantații
De mătrăgună și cucută,
Pe schela podurilor albe,
Prin noaptea negrelor tunele
Și gările cu firme-albastre!...

Doar trenul pleacă,
Trenul singur
Respiră,
Cugetă,
Vorbește,
Și-n forța aburilor cântă
Viteza roților ce crește...

Doar trenul singur se frământă,El singur urcă
Și coboară —
Reptilă neagră ce-mprumută
Aripi de liliac ce zboară
Și glas de cobe ce-nspăimântă!...

Doar trenul singur se-nfioară
De-atâta veșnică povară.
El singur poartă mai departe
Pachetele-omenești, culcate
Ca-ntr-un muzeu de statui sparte,
Pe bănci de pluș capitonate!...
Doar trenul suferă ofensa
Sclaviei negrilor „ad-hoc”,
Ce poartă-n lectici mai departe
Pe cei născuți să stea pe loc...

El singur,
El,
Și numai trenul,
Creează-n urma lui distanța
Monotonia
Și refrenul
Din care ne-adăpăm speranța
Toți călătorii spre mai bine...

Și numai el,
Doar trenul singur,
Doar trenul știe-anume cine
Și câți din cei plecați aseară
Putea-vom mâine,-n zorii zilei,
Bagajul visurilor noastre
Să-l presărăm, din suflet iară,
Prin gările cu firme-albastre!...

Pastel de toamnă

Toamnă, noapte, plouă!...
Trei drumeți sosesc
Uzi ca trei cadavre scoase dintr-un lac.
Trei drumeți în fața porții se opresc
Și-apoi bat...
De-a lungul gangului răsună
Un cuvânt
Și-n urmă, altul:
Noapte bună!
Și pe urmă tac.

Nu răspunde nimeni...

Trei drumeți așteaptă
Muți ca trei schelete ce-și cată mormântul.
Ploaia cade deasă, repede și dreaptă,
Deasă ca nisipul,
Repede ca vântul,
Dreaptă ca săgeata...

Și drumeții-așteaptă,
Și se face ziuă...

Trei drumeți pornesc
Albi ca beduinii vastelor Sahare,
Trei drumeți Castelul morții ocolesc,
Și tăcuți,
Prin țara celor ce-i privesc,
Trec ca neființa nopților polare
Și se pierd în zare
Ca trei iahturi albe, mute, călătoare!...
— Cine-au fost drumeții?

Cine i-a trimis
Să ne bată-n poartă și să ne deștepte,
Să re’nvie glasul umedelor trepte
Și să ne-ntrerupă ne’ntreruptul vis?...
Cine-a fost nebunul care i-a trimis?
Nu răspunde nimeni!...
Straniile umbre s-au pierdut în zare...
Toamnă, ziuă, soare!...

Pastel bolnav

doctorului Ionescu-Mihăești

Ce primăvară tristă și ce spital tăcut!...
Bolnavii albi, ca albul pereților,
Privesc
Ne'ncrezători spre soare —
Bizar necunoscut —
Pe care întâia oară acum parcă-l zăresc.

Ce primăvară tristă și ce spital tăcut,
Cu scările tocite
Și sălile pătrate,
Prin care pașii parcă vorbesc de cei de ieri —
De cei aduși pe brațe
Și scoși întinși pe spate,
De cei trecuți de pragul supremei mângâieri.

Ce primăvară tristă și ce spital tăcut!...
Ferestrele deschise spre soare parcă vor
Să strângă-n brațe-ntreaga căldură
Și lumină.
În timp ce condamnații tăcuți, din patul lor,
Fac semne desperate...
Și doza de chinină
Alunecă pe gâtul pierduților
Ce vor
Să-și schimbe-apropiatul sfârșit în început.
. . . . . .
. . .
. . . . . .
. . .
Ce primăvară tristă și ce spital tăcut!...

Pastel mecanic

lui George Oprescu

Monocromia dezolantă a unei dimineți ploioase
Mângâie agonia tristă, dar gravă-a unui tren de marfă,
Ce-și fluieră impertinența prin trei supape ofticoase
Și urcă panta-n resemnarea bemolilor ce mor pe harpă
Într-o capelă funerară.
Cu miros de făclii de ceară
Și vagi parfumuri de tămâie,
Eau de Cologne
Și chiparoase.

Pe Valea Oltului
Sau poate pe Valea Prahovei...
Decorul
E-același peste tot când plouă.
Și-aceleași agonii profane
Schițează orice tren de marfă
Când vrea să calchieze zborul
Expreselor ce urcă panta cu grații de aeroplane!...
Aceleași agonii banale
Și-același trio de semnale
Imploră mila dimineții
Și plictisește călătorul...

Monocromie verde:
Munții și brazii par de mucava —
E pastișarea dezolării și-a neputinței animale,
Ce-și urcă-adeseori Calvarul, cu trenu-alături,

pe șosea.
E parada fanteziei și-a inspirărilor vasale...
Pastel mecanic —
Năzuință
De artă nouă
Și știință —
Cézanne te-ar fi pictat într-altfel
Eu însă te-am văzut așa!...

Cântă un matelot...

lui V. Demetrius

Cânta un matelot la proră,
Și imnul lui solemn plutea
Pe-ntinsul Mării Marmara,

Ca-ntr-o cetate spaniolă,
Când orologiul din cupolă
Anunță fiecare oră
Printr-un preludiu de mandolă...

Cânta un matelot la proră
Și marea nu-l înțelegea.
Cânta un matelot la proră,
Un singur matelot cânta.
Și totuși, vocea lui sonoră
Părea, pe iahtul ancorat,
Un cor solemn de preoți tineri,
Ce-ngroapă-n noaptea Sfintei Vineri
Un nou profet crucificat
Pe-o nouă Golgota...

Cânta un matelot la proră
Și-ntregul echipaj dormea.
Cânta un matelot la proră.
Dar ce lunatic l-asculta
Și cine cântu-i repeta
Din largul Mării Marmara,
Când mateloții toți dormeau
Și marea nu-l înțelegea?...

Cânta un matelot la proră
Și-n larg sirenele plângeau!

Cântec de leagăn

pentru Evelyn Burillianu

Nani, nani...
Dormi în paza nesecatului izvor
De priviri
Ce te-nfășoară ca-ntr-o haină de mătase,
Nani, nani...
Ochii mamei au vegheat întreaga noapte,
Și-acum dormi, căci obosite dorm și florile din vase,
Și parfumurile lor,
Toate, unul câte unul, pe-al tău leagăn se cobor
Nani, nani...
Dormi în paza Ursitoarelor,
Nani, nani...
Dormi în vraja-mpletiturilor de șoapte
Ce pătrund printre perdele
Și te-ndeamnă:
Dormi, căci somnul a cuprins de mult grădina —
Lacul,
nuferii,
castanii,
stângeneii
și glicina —
toate dorm.
Dorm toate-n paza albelor priviri de stele...
Dormi și tu —
Prin candelabre, iată, adoarme și lumina,
Dormi,
Și somnul tău să fie mai senin ca infinitul
Oglindit în necuprinșii ochi albaștri de femee,
Visul tău să fie visul Insulelor Boromee,

Visul tău să fie totul,
Tot, precum e răsăritul,
Începutul celor bune și sfârșitul celor rele.
Și anii
Să te-mbrace-n infinitul fericirii.
Nani... nani...

Romanță apocrifă

lui Făgețel

Păreri de rău, păreri de rău —
Stigmate vechi, cicatrizate —
În Domul sufletului meu
Pășiți solemn, înveșmântate
În scumpe-odăjdii de-Arhireu...
Pășiți solemn, discret și rar,
Ca niște pâlcuri fragmentate
Dintr-un cortegiu funerar.

Păreri de rău, păreri de rău...

V-ascult în fiecare seară
Cum stați de vorbă cu trecutul,
Pe falsa nervilor chitară
Vă descifrez neprefăcutul
Îndemn spre cei fără de glas,
Iar când pe-al inimii cadran
Pășiți solemn ca și temutul
Și mitologicul Teseu,
Sacerdotalul vostru pas
Vi-l cadențez cu pasul meu —
Cu pasul meu profan.
Păreri de rău, păreri de rău —
Ecouri stinse apocrife,
Și totuși pline de ecou,
Voi sunteți negrele tarife
Pe care moartea le-afișează
În propriul meu cavou.

Romanța necunoscutei

În fiecare zi de întâi mai, o necunoscută apare în balconul de marmură al palatului Versailles și, aplecându-se spre bazinul Latonei, cântă:

Eu sunt ce n-a fost încă nimeni din toate câte-au fost
Și sunt,
Sunt ritmul primelor senzații
Și gestul primului avânt,
Sunt simetria primitivă a două buze-mpreunate,
Sunt frenezia ancestrală ce-n lutul omenesc se zbate,
Sunt visul unei nopți de vară, trăit de sexe diferite,
Sunt ura falselor feline, surprinse-n perne adormite,
Sunt gama rozelor păcate transcrise-n magicul carnet,
Sunt prada bestiei,
Himera netălmăcitului poet,
Sunt spasmul,
Lenea
Și dezgustul efemeridelor ce mor
Și-accentul circomflex al vieții —
Al nimănui
Și-al tuturor!...
Lesbos mi-a dedicat un templu,
Citera, altul,
Iar Corintul
Mi-a dăruit Arhipelagul cu toate florile
Și-argintul
Monezilor cu efigia lui Eros-blond.
Din Orient,
Ovidiu m-a adus la Roma într-un sicriu de

pergament,
Arabii m-au purtat în goana cămilelor,
Și caravana
M-a cumpărat de la Bassora
Pentru-a mă vinde-n Ecbatana.
Florența m-a plimbat în taină prin parcul roșiilor crini,
Verona m-a expus ca premiu
Într-un concurs de spadasini,
Veneția mi-a dat gondola,
Otrava,
Ștreangul
Și pumnalul,
Iar Vaticanului catolic i-am profanat pontificalul
Alcov de purpură.
Parisul m-a coborât pe bulevarde,
M-a exilat prin cafenele
Și prin modestele mansarde,
Iar restul marilor orașe moderne mă privesc cu milă —
O Vagabondă ce se vinde mulțimii
Pe monezi de-argilă!...

Eu sunt...
Dar nu...
Trecutu-mi spune că astăzi nu mai sunt nimic —
Nu sunt decât adresă scrisă indescifrabil pe un plic
Ce face-nconjurul planetei
Și-n fiecare-ntâi de mai
Își plânge Odissea-n parcul evocatorului Versailles.

Odeleta (Tu pari a fi venită dintr-un regat pustiu...)

celei mai blonde

Tu pari a fi venită dintr-un regat pustiu —
Regatul unor pete de umbre și lumini,
Pe care fantezia nebunilor ce scriu
L-a comparat cu visul aleilor de crini.

Cu ochii tăi — culoarea nimicului etern,
Culoarea nebuniei și-a crimelor iertare,
Culoarea voluptății și-a vițiului, ce-așternă
În urma lor fanate petale de păcate;
Și părul blond, ca blondul spiralelor de fum
Ce conturează-n spațiu intenții senzuale,
Tu pari cuceritoarea Amantului postum,
Iar eu, părtașul celei din urmă Bacanale!
. . . . . .
Tu pari a fi venită dintr-un regat strein —
Pustiu ca discul rece și blond al lunii pline,
Pervers ca parodia anticului măslin
Și straniu ca surâsul defunctelor regine!

Într-un bazar sentimental

pictorului G. Pătrașcu

Stofe vechi, o mandolină,
Un Cézanne și doi Gauguin,
Patru măști de bronz:
Beethoven, Berlioz, Wagner, Chopin,
O sofa arabă, două vechi icoane bizantine,
Un potir de-argint, mai multe vase vechi de Saxa, pline
Cu mimoza, tamburine spaniole, lampioane
Japoneze, trei foteluri cu inscripții musulmane,
„Fleurs du mal" legate-n piele de Cordova,
Și pe pian:
Charles Baudelaire și-alături Villiers de l'Isle-Adam...

Toate sunt ca și-altădată...
O, bazar sentimental!...
Toate sunt ca la plecarea mea — dantelă și cristal...

Și cu toate-acestea, câte tocuri nu-și lăsară forma
Pe covoarele-ți bogate de Buhara?
Și-n enorma
Ta colecție de patimi, câte buze nu-ncercară
Să-ți transcrie madrigaluri

Pe obrajii tăi de ceară?...
Câte tragice-nceputuri nu sfârșiră-n simfonia
Mută-a lacrimilor?

Câte nu pieriră-n veșnicia
Inutilului?
Căci noaptea cea dintâi fu cea din urmă,
Iar dorința ta... nimicul — și nimicul nu se curmă!...

Știu că m-așteptai pe mine...
Iată-mă, sosesc și-ți zic:
Te-ntâlnesc întâia oară... Tot ce-a fost n-a fost nimic,
Minte-mă din nou... Aprinde lampioanele... Coboară
Transparentele... Dă-mi calmul și culorile de seară...
Dă-mi și buzele, și ochii, și...
„Les fleures du mal” la fila
Trei sute treizeci și nouă: „La mort des amants”...

Dar mila
De amanții tăi ce-așteaptă pe trotuar plecarea mea
Mă-ntrupează-n cel de-alt’dată și...
Pe-araba ta sofa:
Cântece-n surdină,
Gesturi,
Umbre,
Flori,
Et caetera!...

Va fi...

Va fi-ntr-o noapte caldă de mai.
Când vei intra
În parcul meu,
Nisipul aleilor deșarte,
Îmbrățișând pantofii tăi albi, va tresări...
La revederea celei venite de departe
Copacii vor zâmbi...
Ferestrele-mi închise se vor deschide iar,
Și-n vazele uitate pe albe etajere,
Buchetele uscate de alb mărgăritar
Vor palpita
Ca-n ascultarea unui demonic Miserere!...
Va fi-ntr-o noapte caldă de mai.
Când vei veni,
„Olimpia” din cadru-i îți va surâde iar,
Ceasornicu-n perete va respira mai rar
Și mutele covoare, pe jos, vor tresări...
Demonul nebuniei va coborî din nou
Pe-albastrele sofale
Și albele dantele,
Aripa lui va stinge lumina-n candelabru,
Iar noi,
Sub ocrotirea tăcutelor perdele,
Postum ca și-ngropații de vii, într-un cavou,
Ne vom iubi-n parfumuri de brad și de cinabru.
Și-apoi...

Va fi într-o seară poate ca și-alte seri.
Va fi
O seară de octombre cu palpitări discrete
De frunze,
De imagini,
De pleoape

Și regrete...
Vai!... cea din urmă seară când tu vei mai veni
Va fi o aiurare de toamnă pe sfârșite,
O aiurare-n versuri brodate pe-o batistă —
Simbolul despărțirii...

Și-atâta tot...

Și-apoi
Nu va mai fi nimica,
Nu va mai fi nici soare,
Nu va mai fi nici lună
Nici stele căzătoare...
Și față de noi singuri,
Poate,
Nu vom mai fi nici noi!...

Romanța ultimei seri

Pe buzele-mi roșii port și-astăzi stigmatul
Dezastrelor mute din ultima seară...
Pe buzele-mi roșii — apusuri de vară —
Port urmele luptei pierdută-n palatul
Eternului Mâine
Și fostului Ieri!...

Mi-ai spus într-o seară că-i ultima seară!...
Vai!... Ultima seară ce trist se sfârșea...
Te văd parcă și-astăzi învinsă,
Culcată,
Pe-aceeași arabă și veche sofa,
Cu pleoapele-nchise,
Cu gura-ncleștată
Și mâinile-n cruce ca două stindarde
Salvate din focul cetății ce arde!...

Sărmană învinsă de însuși învinsul
Voințelor tale...
Supremă chemare
Ce-și pierde zigzagul în gesturi ce mor...
Lumină nocturnă de stea căzătoare...
Pe buzele-mi roșii privește stigmatul
Dezastrelor mute din ultima seară
Și-ascultă-ți a luptei stridentă chitară
Cum plânge,
Și-n urmă, cum moare-n palatul
Eternului Mâine
Și fostului Ieri!...
Sunt glasuri de clopot ce parcă te cheamă
Și glasuri de ștreanguri ce scârțâie-n vânt...
Un glas de frânghie și-un glas de aramă
Se zbat împreună,
Și două sentințe

Topite sunt parcă-ntr-un singur cuvânt:
„Amantul te minte”...
„Amantul te minte”...
Și-n viață, același etern Început
E doar profanarea acelor Sfârșituri,
Trăite
Și-apuse cu cei din trecut!

Romanța unui rege asiatic

lui Cuza Hotta

Pe soclurile albe de marmură,
Sculptate
De dalta unor meșteri aduși din alte țări,
Eternizate-n masca supremei nepăsări,
De-a lungul celor șapte alei
Întretăiate
De alte șapte-alei,
În parcul meu veghează o sută de femei —
O sută de amante pe care le-am iubit
Cu-atâta frenezie,
Că-n spasmele dorinței
În fiecare noapte sfârșeam printr-un cuțit
Poemele-ncepute cu buzele și dinții.

Și-n parcul meu,
De-a lungul aleilor pătate
De lacrimi
Și de sânge,
La ora când amurgul culorile-și răsfrânge
Pe goalele și albe statui imaculate,
Cobor,
Cobor eu singur din vastul meu palat,
Și buzele-mi aprinse cerșesc o sărutare,Pe rând
La fiecare.
Da...
Eu — un rege care se roagă-a fi iertat —
Cutreier ca fantoma regretelor postume
Tăcutul parc cu șapte alei, întretăiate
De alte șapte-alei,
În care stau de pază o sută de femei —
Și corpurile albe de piatră, nemișcate,
Le-ngenunchez cu gestul;

Iar buzele-mi aprinse
Le-ngheț cu sărutarea statuielor învinse.

Celei din urmă

Vous l’avez vue, la dame en noir

Ochii negri,
Părul negru,
Și-mbrăcată-n negru toată,
A trecut ca-nfiorarea unei umbre pe-nserate...
Cine-a fost fantoma-n doliu cu ochi mari de dezgropată?
Cine a fost fantoma-n doliu la al cărei tragic piept
Palpitau trei asfodele ca trei guri însângerate?...
N-o fi fost necunoscuta ce m-așteaptă
Și-o aștept?...

A trecut...
Era-mbrăcată ca miresele lui Crist
Când coboară-ngândurate albul treptelor tocite.
Ochii ei sorbeau apusul cu nesațul unui trist
Demon, smuls din întuneric
Și-aruncat în plină ziuă —
Ochii ei, reflexul unor aiurări netălmăcite,
Se dublau ca-ntr-o supremă sărutare de adio.

A trecut...
Și-n urma celei ce purta cu ea secretul
Frazelor turbărătoare de seninuri fără pată,
Am rămas să-i sorb parfumul
Și să descifrez regretul
Asfodelelor fanate ce-i căzuseră din piept...
Cine-a fost fantoma-n doliu cu ochi mari de dezgropată?
N-o fi fost necunoscuta ce m-așteaptă
Și-o aștept?...

Romanța Rozinei

Guerlain a botezat parfumul
„Voilà pourquoi j’aimais Rosine”.

Guerlain a botezat parfumul
Extras din cupele de crin
Cu numele necunoscutei —
Boeme
Sau aristocrate —
În ale cărei bucle blonde,
Decolorate
Sau pudrate,
A cunoscut întâia oară
Parfumul cupelor de crin...
Guerlain a botezat parfumul
„Voilà pourquoi j’aimais Rosine”.

Rozina...
Unde e Rozina?
Un strop uitat într-un flacon
Se-ntreabă: Unde e Rozina?
Un strop uitat într-un flacon
Schițează-n grota de cristal
Regretul cupelor de crin,
Ce-nstrăinate de grădina
Din care le-a cules o mână
De trecător sentimental
Jertfesc blazonul florentin
Pe-o balustradă de balcon...
Guerlain a botezat parfumul
„Voilà pourquoi j’aimais Rosine”.
Guerlain a cunoscut-o poate.
Dar când,
Și unde,
Și-n ce fel?...

Guerlain a cunoscut-o poate...
Și a iubit-o...
Dar Rozina?...
Rozina l-a iubit pe el?...
Parfumul lui Guerlain îmi spune
Că-n golul cupelor de crin
Divinizatele nebune
N-au picurat decât minciună
Și că Rozina-a fost... nebună!...
Și totuși, el o cântă și-astăzi
În blondul cupelor de crin...

Guerlain a botezat parfumul
„Voilà pourquoi j'aimais Rosine".

Litanii pentru miezul nopții

I

Dormi, felină obsedată de plăcerea de-a fi-nvinsă...
A trecut de miezul nopții...
Iar duetul senzual
Orchestrat de fantezia unui Heliogabal
Pâlpâie-n finalul unei lumânări aproape stinsă.

Dormi, felină cu ochi stranii
Și cu pleoape cercuite
În culori evocatoare de fanate clematite,
Dormi, felină obsedată de plăcerea de-a fi-nvinsă...

Culcă-ți capul pe risipa chiparoaselor strivite
De contururile-ți roze
Torturate,
Și-amorțite,
Și multiplicate-n visul unei Venere, desprinsă
Din anticul bronz al unei statui reconstituite.

Dormi, felină obsedată de plăcerea de-a fi-nvinsă...

Dormi, felină torturată de-al duetului final...
Plimbă-ți degetele pale pe dantelele pătate
De capriciul unor alte flori, de tine-nsângerate,
Și respiră-n vis parfumul parcului sentimental.

Și respiră infinitul ce plutește-n străvezii
Nori,

Din care plouă-n luptă hidromelul Walkyriei...
Dormi, felină torturată de-al duetului final...

II

Dormi, ca anticele statui mutilate de barbari,
Goală toată
Ca victima primilor amanți-corsari,
Uită binecuvântarea gestului sacerdotal
Și-ntrupează-te-n Phryneea bandelor de mercenari.

Dormi, felină torturată de-al duetului final...
Dormi, felină saturată de-al eternului simbol...
Toate dorm.
Și-n juru-ți toate sunt absente.
Pe perete,
Miezul nopții-a-nchis chiar ochii
Neadormitelor portrete
Și-albul ochi al lumânării doarme-n stinsu-i rotogol.

Dormi cu buzele deschise, ca un filtru-n care porți
Deopotrivă-aceleași lacrimi pentru vii
Și pentru morți...
Dormi, felină saturată de-al eternului simbol...

Dormi, supremă frenezie de jăratic și schântei,
Tu, ce-ți schimbi amanții-n preoți
Și pe preoți în Atei —
Dormi,
Și-n așternutul moale forma corpului tău gol
Să-mpietrească pe vecie „Crucea Sfântului Andrei”.

Dormi, felină saturată de-al eternului simbol!...

Triptic banal

I

Viens pleurer si mes vers ont pu te faire rire.
Viens rire s'ils t'ont fait pleurer.

TRISTAN CORBIERE

Prin curtea pavată cu plăci de bazalt
Răsună grăbiții pantofii de atlaz,
Răsună ca stropii de ploaie ce cad,
Ce cad din înaltul și negrul pervaz,
Ce cad din pervazul pătrat și înalt
Pe plăcile negre și verzi de bazalt.

Sunt singur...
Odaia-mi cu albii pereți
Îmi pare enorma cutie de brad
În care nebunul dresor de sticleți
Și-a-nchis favoritul...

Și pașii grăbiți
Răsună prin curtea cu plăci de bazalt,
Răsună grăbiții pantofii de atlaz
Pe plăcile negre și verzi de bazalt,
Răsună ca stropii de ploaie ce cad
Și cântă prin cutrea cu plăci de bazalt
La fel cu-aripații nebuni cântăreți.

Și alba-mi cutie enormă de brad
Se clatină parcă de-atâtea cântări...
Ascult cum se urcă pantofii pe scări,
Se urcă spre mine —
Alesul sunt eu —

Și pașii se urcă,
Se urcă mereu
Spre cel din odaia cu albii pereți!...
. . . . . .
. . .
Și nu mai sunt singur,
Și nu mai sunt eu.

II

C’est la femme qu’on aime á cause de la nuit.

VILLIERS DE L’ISLE-ADAM

Plouă...
Pe trotuarul negru felinarul desenează
O enormă violetă —
Violetă ca umbrela japoneză ce-ncadrează
Chipul ei oval și palid
De nocturnă cochetă
Magdalenă

Plouă...
Pe trotuarul negru pașii ei se-ncrucișează
Cu grăbiții pași ai celor ce-o privesc
Și-apoi dispar.
Și tăcuta Magdalenă
Se strecoară ca noroiul
Ce dispare în canalul deschis larg lângă trotuar!

N-are vreme s-o-nsoțească nimeni,
Nimeni n-are vreme
S-o mai cheme...
Plouă, plouă...
Și trotuarul ud sclipește printre case.
Ca o candelă aprinsă
La icoana Magdalenei păcătoase.
. . . . . .
. . . . .
. . . . . .
. . . . .
Nu știu cine ești

Și ni știu cine sunt —
Atât mai bine.
Hai cu mine...
Vom petrece-ntreaga noapte mângâindu-ne cu dinții

Ca felinele,
Și-apoi
Vom dispare amândoi,
Prefăcându-ne-ntr-un bloc —
Bloc de carne și de foc,
Plămădit de draci
Și-nchis
Pe vecie în infernul unei nopți de Valpurgis.

III

Et tu me perdras, et je me perdrai,
Car je suis celle qui est perdue, sitot trouvée.

MARCEL SCHWOB

N-ai fost cea dintâi,
Ești însă cea din urmă —
Și-i destul
Pentru-amanta celui care poate totul — tot ce vrea...
Am vroit să fii a mea;
Și ai fost.
Cât timp?
Atâta cât am vrut...
Și-azi dacă pleci,
E că vreau să-și plimbe urma pe obrajii-ți albi și reci

Dinții celor care-așteaptă,
Dinții celor care mușcă
Și distrug cu lăcomia tigrilor închiși în cușcă...
Du-te...
Strada te așteaptă, îți surâde și te cheamă,
Strada-ți zice: Vino,
Uită ce-ai fost ieri, căci azi ești alta,
Uită tot ce lași în urmă
Și te-ndreaptă fără teamă
Spre surorile-ți de mâine, ce tronează pe înalta
Piramidă-nfiptă-n centrul marelui oraș...

Privește
Cum te-așteaptă-n colțul străzii precupeții de

senzații!
Câți sunt?
Unul, doi, o sută?...
Nu... sunt mii, și gloata crește
Ca tumultul de ovații...
Cea dintâi a fost uitată,
Cea din urmă-i așteaptă,
Și așteptarea îi excită...

Palidă sărbătorită,
Fii de-acuma deci a lor,
Fii de-acuma-nvingătoarea
Și învinsa tuturor.

Table of Contents

De vorbă cu mine însumi
De vorbă cu mine însumi
Trec vagabonzii
Nocturnă (Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna!)
Spre soare
Regina Izabela către Cristofor Columb
Romanța soarelui
Glasul morilor
Romanța iahturilor
Romanța nordică
Prin gările cu firme-albastre
Pastel de toamnă
Pastel bolnav
Pastel mecanic
Cântă un matelot...
Cântec de leagăn
Romanță apocrifă
Romanța necunoscutei
Odeleta (Tu pari a fi venită dintr-un regat pustiu...)
Într-un bazar sentimental
Va fi...
Romanța ultimei seri
Romanța unui rege asiatic
Celei din urmă
Romanța Rozinei
Litanii pentru miezul nopții
I
II
Triptic banal
I
II
III

Table of Contents

De vorbă cu mine însumi	1
De vorbă cu mine însumi	2
Trec vagabonzii	4
Nocturnă (Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna!)	6
Spre soare	8
Regina Izabela către Cristofor Columb	9
Romanța soarelui	10
Glasul morilor	12
Romanța iahturilor	14
Romanța nordică	17
Prin gările cu firme-albastre	18
Pastel de toamnă	20
Pastel bolnav	22
Pastel mecanic	23
Cântă un matelot...	25
Cântec de leagăn	27
Romanță apocrifă	29
Romanța necunoscutei	30
Odeleta (Tu pari a fi venită dintr-un regat pustiu...)	32
Într-un bazar sentimental	33
Va fi...	35
Romanța ultimei seri	37
Romanța unui rege asiatic	39
Celei din urmă	41
Romanța Rozinei	42
Litanii pentru miezul nopții	44

I 45
II 47
Triptic banal 48
I 49
II 51
III 53